

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา
พ.ศ. ๒๕๒๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย
เครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษาเสียใหม่ให้เหมาะสมกับกาลสมัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๖ แห่งพระราช
บัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พุทธศักราช ๒๔๘๒ กระทรวงศึกษาธิการ
จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย
เครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากออกประกาศนี้ไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบ
นักเรียน พ.ศ. ๒๔๙๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๕
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๘ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๔ (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๐๔ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๓ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๕

๓.๒ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบ
นักเรียนโรงเรียนอนุบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๕

๓.๓ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๘

๓.๔ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

๓.๕ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

๓.๖ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๒๕

บรรดาระเบียบ ขอบบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษาสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการและสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่นตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๔๘๒ ทุกระดับ เว้นแต่หน่วยงานนั้นได้มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบนักเรียน และนักศึกษาไว้โดยเฉพาะ

ข้อ ๕ เครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษามีดังนี้

๕.๑ ระดับอนุบาล

๕.๑.๑ เสื้อ ชาย หญิง ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ตหรือคอปกกลม แขนสั้น

๕.๑.๒ กางเกง ผ้าสีดำ สักกรมท่าหรือสีแดง ขาสั้น

๕.๑.๓ กระโปรง ผ้าสีดำ สักกรมท่าหรือสีแดง

แบบจับทบรอบเอว

๕.๑.๔ รองเท้า ถุงเท้า รองเท้าหนังหรือผ้าใบ
สีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูกหรือมสายรัดหลังเท้า ถุงเท้าสั้น
สีขาว

๕.๒ ระดับประถมศึกษา

๕.๒.๑ เสื้อ ชาย ผ้าสีขาว แบบคอเชต เชตโปโล
หรือคอกลม แขนสั้น หลุยง ผ้าสีขาว แบบคอเชต คอบัว หรือคอปก
กลาสผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงือกกลาส สีดำหรือสักกรมท่า
แขนสั้น

๕.๒.๒ กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สักกรมท่า
หรือสีกาก แบบสุภาพ ขาสั้น

๕.๒.๓ กระโปรง ผ้าสีดำหรือสักกรมท่า แบบจับ
รูดรอบตัวหรือจับทบรอบเอว

๕.๒.๔ เข็มขัด ชาย หนังสีดำหรือสีน้ำตาล หัว
เป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้
เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

๕.๒.๕ รองเท้า ถุงเท้า ชาย รองเท้าหนังหรือ
ผ้าใบสีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก ถุงเท้าสั้นสีขาวหรือสีน้ำตาล
หลุยง รองเท้าหนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัด
หลังเท้า ถุงเท้าสั้นสีขาว

๕.๓ ระดับมัธยมศึกษา

๕.๓.๑ เสื้อ ชาย ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนสั้น
หญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผ้าสีขาว แบบคอปกกลาส์ผูกด้วยผ้าผูกคอ
ชายสามเหลี่ยมเงอนกลาส์ สี่ค้ำหรือสี่กรมท้ำ แขนสั้น ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนสั้น

๕.๓.๒ กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สี่กรมท้ำ
หรือสี่ก้าก แบบสุภาพ ขาสั้น

๕.๓.๓ กระโปรง ผ้าสีดำหรือสี่กรมท้ำ แบบ
สุภาพ พับเป็นจับข้างละ ๓ จับตั้งด้านหน้าและด้านหลัง ยาวเพียงใต้เข่า

๕.๓.๔ เข็มขัด ชาย ใช้เข็มขัดเช่นเดียวกับ
นักเรียนชายชั้นประถมศึกษาตามข้อ ๕.๒.๔ สำหรับนักเรียนหญิงชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลาย เข็มขัดหนังหรือผ้าสีดำ หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
ชนิดหัวกลัดหุ้มด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด

๕.๓.๕ รองเท้า ถุงเท้า ชาย หญิง ใช้รองเท้า
ถุงเท้า เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามข้อ ๕.๒.๕

๕.๔ ระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นต้น ประกาศ
นียบัตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง และประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง

๕.๔.๑ เสื้อ ชาย ชั้นต้นและชั้นกลาง ผ้าสีขาว
แบบคอเชต แขนสั้น ชั้นสูง ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนยาว หญิง ชั้นต้น
ผ้าสีขาว คอปกกลาส์ผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงอนกลาส์ สี่ค้ำหรือ
สี่กรมท้ำ แขนสั้น ชั้นกลางและชั้นสูง ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนสั้น

๕.๕.๓ กระโปรง ชั้นกลาง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า
แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละ ๓ จีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ยาวเพียง
ใต้เข่า ชั้นสูง สีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ยาวเพียงใต้เข่า

๕.๕.๔ เข็มขัด ชาย หญิง หนังสีดำ หัวเข็มขัด
เป็นโลหะสีเงินตราของสถานศึกษา

๕.๕.๕ รองเท้า ถุงเท้า ชาย รองเท้าหนังหรือผ้าใบ
สีดำ แบบหุ้มส้นชนิดผูก ถุงเท้าสีสีดำ หญิง ชั้นกลาง รองเท้าหนังสีดำ
แบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า ถุงเท้าสีสีขาว ชั้นสูง
รองเท้าหนังสีดำ แบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้า มีสันสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว

๕.๖ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศ
นียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

๕.๖.๑ เสื้อ ชาย หญิง ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต
แขนสั้น

๕.๖.๒ กางเกง ผ้าสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาวยาว

๕.๖.๓ กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ
ยาวเพียงใต้เข่า

๕.๖.๔ เข็มขัด หนังสีดำ หัวเข็มขัดเป็นโลหะ
ตราของสถานศึกษา

๕.๖.๕ รองเท้า ถุงเท้า ชาย รองเท้าหนังหรือผ้าใบ
สีดำ แบบหุ้มส้น ถุงเท้าสีสีดำ หญิง รองเท้าหนังสีดำ แบบหุ้มส้น
หุ้มปลายเท้า มีสันสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว

๕.๗ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.
สูง) พลศึกษาและสุขศึกษา

๕.๗.๑ เสื้อ ชาย ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนสั้น
หรือแขนยาว หญิง ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนสั้น

๕.๗.๒ กางเกง ผ้าสีดำ แบบสุภาพ ชายยาว

๕.๗.๓ กระโปรง ผ้าสีดำ แบบสุภาพ ยาวเพียง
ได้เข้า

๕.๗.๔ เข็มขัด หนังสีดำ หัวเข็มขัดเป็นรูป
พระพลบดี มีขอสถานศึกษากำกับไว้ด้วย

๕.๗.๕ รองเท้า ถุงเท้า ชาย รองเท้าหนังหรือ
ผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นชนิดผูก ถุงเท้าส้นสีดำ หญิง รองเท้าหนังสีดำ
แบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้า มีสันสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว

๕.๘ สถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้

๕.๘.๑ เสื้อ ชาย ผ้าสีขาว แบบคอเชต แขนสั้น
หรือแขนยาว หญิง เสื้อกึ่งสั้นไม่มีลวดลาย แบบคอกลมไม่มีปก

สำหรับนักเรียนชายสถานศึกษาอาจให้ใช้หมวก
สีขาว (กะปิเยาะห์) หรือหมวกสีดำ (ซอเกาะห์) ในเวลาแต่งเครื่องแบบ
นักเรียนได้ในโอกาสสมควร

สำหรับนักเรียนหญิง มีผ้าคลุมศีรษะ ผ้าสีพื้นไม่มี
ลวดลาย ลักษณะเย็บเป็นถุงหรือตัดเย็บในลักษณะอื่น ซึ่งต้องคลุมศีรษะ
ทั้งหมด เว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะคลุมถึงไหล่

๕.๘.๒ กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงินหรือสีกรมท่า

แบบสุภาพยาว

๕.๘.๓ กระโปรงหรือโสร่ง

กระโปรง ผ้าสีพื้น ไม่มีลวดลาย แบบทรงปลายบาน
ไม่มีจับหรือเกิดความยาวเมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมข้อเท้า

โสร่ง มีลักษณะเช่นเดียวกับผ้าถุงหรือผ้าโสร่งทั่วไป
เป็นผ้าสีพื้น ไม่มีลวดลายขนาดกว้างพอเหมาะ ไม่ผ่าข้างหรือรัดรูป
ความยาวเมื่อสวมแล้วชายผ้าโสร่งคลุมข้อเท้า

๕.๘.๔ เข็มขัด ชาย หนังสือดำ หัวเข็มขัดเป็น
โลหะชนิดหัวกลัดหรือหัวเข็มขัดเป็นตราของสถานศึกษา

๕.๘.๕ รองเท้า ถุงเท้า ชาย รองเท้านักหรือ
ผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้น ถุงเท้าสีน้ำตาล หลุยง รองเท้านักหรือผ้าใบสีขาว
แบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้า ถุงเท้าสีน้ำตาล

ข้อ ๖ การเลือกใช้แบบและสีของเครื่องแบบ

๖.๑ สถานศึกษาสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของ
กระทรวงศึกษาธิการ ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้เลือก โดยได้รับอนุมัติ
จากอธิบดีกรมเจ้าสังกัด หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ
เป็นกรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๖.๒ สถานศึกษาที่จังหวัดควบคุมดูแล ให้หัวหน้าสถาน
ศึกษาเป็นผู้เลือก โดยได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด

๖.๓ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดเทศบาล สังกัดเมืองพัทยา ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้เลือก โดยได้รับอนุมัติ จากผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี หรือ นายกเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมเจ้าสังกัด หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอนันตธานะเบนกรมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งผ่อนผัน การแต่งเครื่องแบบในโอกาสอันควรได้เป็นครั้งคราว สำหรับสถานศึกษา สังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับสถานศึกษาที่จังหวัดควบคุมดูแลให้เป็นอำนาจของผู้ว่า ราชการจังหวัด

สำหรับสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดเทศบาล สังกัด เมืองพัทยา ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักการศึกษากรุงเทพ มหานคร นายกเทศมนตรี หรือนายกเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ให้มีเครื่องหมายของสถานศึกษาที่นักเรียนและนักศึกษา สังกัดอยู่ ดังนี้

๔.๑ ระดับอนุบาล ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ใช้ เครื่องหมายช่ออักษรย่อของสถานศึกษาบทย่อช่อเบองขวาบนเนื้อผ้า ด้วยด้ายหรือไหม สถานศึกษารัฐบาลใช้สีน้ำเงินแก่ สถานศึกษาเอกชน ใช้สีแดง

๔.๒ ระดับประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นต้น ใช้เครื่องหมาย ช่ออักษรย่อของสถานศึกษาบทย่อช่อเบองขวาเหนือราวมม บนเนื้อผ้า

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ สิงหาคม ๒๕๒๗

ด้วยด้วยหรือใหม่สำเนาแก่ ชั้นกลางและชั้นสูงติดเข็มเครื่องหมายของ
สถานศึกษาทอกเสือบองขวา

๔.๓ ระดับประกาศนียบัตรศิลปศึกษาชั้นกลาง ใช้เครื่องหมาย
ช่ออักษรย่อของสถานศึกษา บั๊กทอกเสือบองขวามบนเนื้อผ้าด้วยด้วย
หรือใหม่สำเนาแก่ ชั้นสูง ติดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาทอกเสือบอง
ขวา

๔.๔ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศ
นียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
หญิง ติดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาทอกเสือบองขวา

๔.๕ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.
สูง) พลศึกษาและสุขศึกษา หญิง ติดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษา
ทอกเสือบองขวา

๔.๖ สถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ ใช้
เครื่องหมายช่ออักษรย่อของสถานศึกษาบั๊กทอกเสือบองขวา บนเนื้อผ้า
ด้วยด้วยหรือใหม่สีแดง

ข้อ ๕ การกำหนดเครื่องหมายของสถานศึกษา

๕.๑ สถานศึกษาสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของ
กระทรวงศึกษาธิการ ให้อธิบดีกรมเจ้าสังกัด หัวหน้าส่วนราชการที่
เรียกช่ออย่างอนันฐานะเป็นกรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณา
อนุญาต

๕.๒ สถานศึกษาที่จังหวัดควบคุมดูแล ให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

๕.๓ สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สังกัดเทศบาล
สังกัดเมืองพัทยา ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร นายก
เทศมนตรี หรือนายกเมืองพัทยา เป็นผู้พิจารณาอนุญาต แล้วแต่กรณี
การอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายชื่อย่ออักษรย่อของสถานศึกษาต้องมีให้
ซ้ำกันภายในจังหวัดเดียวกัน

ข้อ ๑๐ ให้กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็น
กรม สำหรับสถานศึกษาในสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวง
ศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นสำหรับสถานศึกษาที่สังกัดหน่วยงานนั้น ๆ
เป็นผู้กำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

๑๐.๑ รายละเอียดเกี่ยวกับชนิดและแบบของเครื่องแบบ
และจัดทำรูปเครื่องแบบตามระเบียบบนไว้เป็นอย่างดี

๑๐.๒ รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องหมายของสถานศึกษา

การกำหนดตาม ๑๐.๑ และ ๑๐.๒ ให้จัดทำเป็นประกาศของกรม
หรือของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม สำหรับสถานศึกษาในสังกัดหรือ
อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ หรือจัดทำเป็นประกาศของ
หน่วยงานนั้น ๆ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วจึงจะใช้ได้ สำหรับ
สถานศึกษาในสังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้
รายงานกระทรวงศึกษาธิการทราบด้วย

สำหรับเครื่องแต่งกาย ชุดไทย ชุดลำลอง ชุดฝึกงาน ชุดกีฬา
และชุดนาฏศิลป์ ให้สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม แล้ว
แต่กรณี โดยความเห็นชอบของกรมเจ้าสังกัด

ข้อ ๑๑ สถานศึกษาใด มีความประสงค์จะขอใช้เครื่องแบบเป็นอย่างอื่น นอกเหนือจากระเบียบกำหนดให้ยื่นรายงานชี้แจงเหตุผลขออนุญาต เมื่อกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุญาตและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วจึงจะใช้ได้

ข้อ ๑๒ นักเรียนและนักศึกษาที่ใช้เครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษาอยู่แล้วตามระเบียบเดิม ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมดสภาพ

ข้อ ๑๓ นักเรียนและนักศึกษาที่ได้ใช้เครื่องแบบเป็นอย่างอื่น โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไป

ข้อ ๑๔ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๗

ชวน หลีกภัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ